

PM
2009-12-10 Dnr 384-3902-09 Nf

Naturvårdsverkets bedömning rörande möjligheten att ta ut tvingande avgift för tillgång till skidspår

Frågan kring möjligheten att ta ut avgifter för nyttjande av skidspår är i nuläget inte reglerad i lag och vägledande domar saknas. Detta medför att det inte med säkerhet går att uttala sig om vad som gäller i dagsläget, eller vad som kan komma att gälla i en framtid. I det följande ges dock en fingervisning om hur Naturvårdsverket resonerar i frågan utifrån nu tillgängliga bedömningsgrunder.

Av 2 kap. 18 § regeringsformen framgår att alla ska ha tillgång till naturen enligt allemansrätten. Detta stadgande innebär att markägare i allmänhet inte får ta ut avgift för tillträde till områden som allmänheten har rätt att uppehålla sig på. Naturvårdsverket är därför av uppfattningen att det inte är möjligt att införa tvingande avgifter för längdskidåkning (eller annat "icke-motoriserat" färdssätt som ingår i allemansrätten) på allemansrättsligt tillgänglig mark. Som en följd av detta finns inte heller någon skyldighet att erlagga tvingande avgift för nyttjande av skidspår förlagda till allemansrättsligt tillgängliga områden.

För att tvingande avgifter ska kunna tas ut för ett skidspår torde krävas att spåret i sig utgör en anläggning (i juridisk mening) som är av den art att allemansrätten kan anses vara upphävd inom det område där anläggningen finns. För att avgift ska kunna tas ut för tillträde till sådana anläggningar torde också krävas att de erbjuder förhållanden för skidåkning som kräver större investeringar, såsom höga kostnader för exempelvis konstsnö tillverkning (som möjliggör en längre skidsäsong än vad fallet är med natursnö).

Anläggningar av ovan beskriven art förekommer i allmänhet i anslutning till för tävlings-/elitträningsändamål inrättade "skidstadionområden" som inte sällan är helt eller delvis inhägnade eller på annat sätt avspärrade för direkt tillträde, vilket i sig talar för att allemansrätten kan anses vara upphävd åtminstone inom det inhägnade/avspärrade området.

För skidspår som anläggs där området i sig inte är inhägnat utan öppet tillgängligt för allmänheten, bör tvingande avgifter inte kunna tas ut. Avgift bör

inte heller kunna tas ut för passage över en ”avancerad anläggning” för att nå spår utanför anläggningen (milspår m.m. som går utanför det uppenbara tävlings-/elitträningsområdet) – åtminstone om inga andra lämpliga anslutningspunkter finns för anläggningens mer perifera motionsspår.

Inget hindrar dock att frivilliga avgifter för nyttjande av skidspår tas ut. Däremot finns då ingen skyldighet att erlagga avgift för nyttjandet. Att avgiften bygger på frivillighet bör dessutom göras mycket tydligt. Inget hindrar heller att avgift tas ut för nyttjande av i anslutning till skidspåren tillhandahållna parkeringar, vallabodar, omklädnings-/bastulokaler och liknande serviceinrättningar.

När det gäller möjligheten att ta ut tvingande avgift för skidspår som går helt eller delvis i ett naturreservat bör stor restriktivitet råda. Dels måste frågan bedömas utifrån det syfte för vilket reservatet har bildats och hur det står i relation till en exploatering. Att ett områdes möjliga användning har inskränkts genom reservatsbildning till förmån för det rörliga friluftslivets intressen talar starkt för att tvingande skidavgifter inte kan tas ut.

För Naturvårdsverket

Eva Thörnelöf

Anna von Sydow

Filnamn: sparavgift_skidor.doc
Katalog: C:\Documents and Settings\LindaKirsten\Mina dokument\jobb\2009\N_avd_höst09
Dokumentmall: \\snoopy\program\mallar\Verksgemensamma\Brev PM m.m.dot
Titel:
Angående:
Författare: nih
Nyckelord:
Kommentarer:
Datum: 2009-12-10 15:10
Version: 2
Senast sparad: 2009-12-10 15:10
Senast sparad av: chf
Total redigeringstid: 3 minuter
Senast utskrivet: 2009-12-11 15:51
Vid senaste fullständiga utskrift
Antal sidor: 2
Antal ord: 523 (cirka)
Antal tecken: 2 986 (cirka)